

Stel je eens voor. Je durft alleen nog maar naar buiten om boodschappen te doen. Je bent ernstig ziek, maar durft niet naar de dokter. Zelfs een geboorteaangifte durf je niet aan. Omdat je bang bent om opgepakt te worden.

Waar denkt u aan, bij het lezen van deze voorbeelden? Vast niet aan Nederland. De realiteit is echter, dat dit in Nederland al gewoon gebeurt. En daar blijft het niet bij, als het aan het demissionair kabinet ligt.

De gemene deler: het ontbreken van verblijfspapieren. Een meerderheid van de Tweede Kamer vindt dat mensen zonder papieren strafbaar moeten zijn, met alle risico's van dien. Wie slachtoffer is van huiselijk geweld zal geen aangifte meer doen. Wie wordt uitgebuit of in handen valt van mensenhandelaren, blijft stil. Dit zal gevolgen hebben voor de veiligheid van ons allemaal.

Binnenkort voert de Tweede Kamer een debat over de zogenaamde [novelle](#) (wetsaanpassing). Als [bondgenootschap van meer dan 100 organisaties](#) zetten we ons al maanden in om de strafbaarstelling van mensen zonder papieren én hulpverleners van tafel te krijgen. Deze novelle zou voor de argeloze toeschouwer kunnen overkomen als een goed plan van een daadkrachtige minister. Maar in feite is het een slecht onderbouwd voorstel.

Want er is weliswaar een uitzondering bedacht voor hulpverleners waardoor ze niet meer strafbaar zijn. Maar hun bescherming is niet goed geregeld, want er kan nog steeds een strafrechtelijk onderzoek naar hen worden ingezet. De rechter moet beoordelen of ze onder die uitzondering vallen. Hulpverleners kunnen daardoor misschien wel een jaar in onzekerheid zitten. Doe maar eens je werk met deze dreiging boven je hoofd...

De ironie wil dat sommige hulpverleners nú al geen hulp meer durven te verlenen aan mensen zonder verblijfsvergunning. Zo heeft de hele strafbaarstellings-discussie zijn schaduw ver vooruit geworpen. Mensen gaan te laat of niet naar de dokter en worden zieker. Instanties zelf zijn inmiddels ook schuw. Een school gaf een ongedocumenteerde leerling aan bij de gemeente. Uiteindelijk betaalt de samenleving de rekening.

Een tijd terug werd het kopje soep symbool van hulp aan mensen zonder papieren. Het is onacceptabel dat mensen die 'het kopje soep' ontvangen, nog steeds strafbaar zijn. En laten we niet vergeten: onuitvoerbaar.

Politie, gemeenten, onderwijs en artsen benadrukken al langer dat het voorstel onuitvoerbaar is en hun werk nog moeilijker maakt. Ook de Raad van State liet niets heel van de novelle met een [pittig advies](#) aan de minister. Maar al deze kritiek lijkt aan dovemansoren gericht.

De maatregel om mensen zonder papieren strafbaar te stellen is er dan ook alleen maar voor de bühne, en zal een averechts effect hebben. Er is namelijk geen enkel bewijs dat het de terugkeer zal bevorderen. Integendeel: mensen raken uit beeld en worden verder geïsoleerd. Maar met een streng asielbeleid scoor je nu eenmaal in Den Haag. En zo heeft tijdens het formatieproces het nog overgebleven deel van het kabinet haast om mee te varen op de harde koers die met dit voorstel door de PVV is uitgezet.

Bij [Nieuwsuur](#) werd het nog maar eens benadrukt, de wet kan er wat het demissionair kabinet betreft maar beter nog voor de kerst doorheen, want anders wordt het straks moeilijk om nog iets te doen op migratie. Maar doet die haast recht aan de ernst van dit thema? Kamerleden kregen nauwelijks tijd om vragen te stellen. En dat terwijl het wetsvoorstel niet alleen onuitvoerbaar is, het rammelt ook nog eens aan alle kanten op rechtsstatelijk vlak.

Na een langdurig en rommelig proces rondom de asielnoodmaatregelenwet wacht de Tweede Kamerleden nu een belangrijke taak. Stemmen ze in met de novelle die de mensen zonder papieren strafbaar houdt, en hulpverleners in een onzekere positie plaatst? Of gaat hun stem verder dan het bedrijven van symboolpolitiek?

We mogen hopen dat de Tweede Kamer ook meeweegt dat zij staat voor een menswaardige samenleving. En zij zich geen rad voor de ogen laat draaien en alleen instemt met een voorstel voor de bühne.

Niemand is gebaat bij het strafrechtelijk vervolgen van mensen zonder verblijfsvergunning. Of bij het angstaanjagen van hulpverleners. Alle mensen tellen mee. Ook mensen zonder papieren hebben rechten, net als u en ik. Hen straffen, enkel en alleen omdat ze bestaan? Dat is Nederland onwaardig. Als de strafbaarstelling gehandhaafd blijft, laten we de meest

kwetsbare mensen in de steek, komen hulpverleners in een
spagaat en draait de samenleving op voor de kosten.

Dagmar Oudshoorn Amnesty International

Erik Rouw ASKV

Frank Candel VluchtelingenWerk

Jasper Kuipers Dokters van de Wereld

Derk Stegeman Raad van Kerken (Werkgroep Vluchtelingen)

namens Bondgenootschap [Stop de asielwetten](#)